

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра соціальної педагогіки

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор

ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

Олена КАРАМАН

ПРОГРАМА

**додаткового вступного випробування для вступу на навчання за
третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (PhD)
спеціальність – І10 Соціальна робота та консультування
на основі НРК7**

Полтава – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного випробування для вступу на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (PhD) зі спеціальності І10 Соціальна робота та консультування розроблена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.02.2025 року № 168, Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії в Державному закладі «Луганський національний університет Тараса Шевченка», затвердженого наказом ректора від 28.03.2025 № 40-ОД та на підставі Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 557; Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 (в редакції від 30 серпня 2024 р. № 1021).

Програма додаткового вступного випробування розрахована на осіб, які вступають на навчання для здобуття третього освітньо-наукового рівня доктора філософії зі спеціальності І10 Соціальна робота та консультування і мають освітній ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з іншої спеціальності.

Мета вступного випробування полягає у перевірці набуття особою компетентностей і результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Зміст програми ґрунтується на переліку компетентностей і програмних результатів навчання випускника освітнього рівня бакалавра й передбачає структурування і розподіл навчального матеріалу за такими основними розділами: «Історія, теорія і практика соціальної роботи», «Технології

соціальної роботи», «Основи методології й організації наукових досліджень у соціальній роботі».

Перелік компетентностей вступника

1. Інтегральна компетентність

1.1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

2.1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

2.2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

2.3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

2.4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

2.5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

2.6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

2.7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

2.8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

2.9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

2.10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

2.11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

2.12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

2.13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

2.14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

2.15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

2.16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

2.17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

2.18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

2.19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

2.20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

3. Перелік програмних результатів навчання, що перевіряються у вступника

3.1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

3.2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

3.3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

3.4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

3.5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

3.6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

3.7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

3.8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

3.9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

3.10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах

3.11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

3.12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

3.13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

3.14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

3.15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

3.16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

3.17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

3.18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

3.19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

3.20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

3.21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

3.22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

3.23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Вступний іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування за 200-бальною шкалою. Тест містить 50 питань, на кожне з яких пропонується 4 варіанти відповідей, один з яких – правильний. Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1.1. Соціальна робота як суспільний феномен і вид соціальної діяльності.

Соціальна робота як вид професійної діяльності. Актуальність соціальної роботи в сучасному суспільстві. Місія, мета, завдання, об'єкти і суб'єкти соціальної роботи. Зміст, функції, структура і рівні соціальної роботи. Ресурси соціальної роботи. Державно-правові (політичні) засади соціальної роботи. Соціальна робота в полікультурному суспільстві. Специфіка соціальної роботи як соціокультурного інституту. Соціальна робота в глобальному вимірі.

1.2. Соціальна робота як наука і навчальна дисципліна.

Соціум і соціальні відносини як предметна галузь соціальної роботи. Категорійно-понятійний апарат соціальної роботи. Закономірності і принципи соціальної роботи. Соціальна робота як навчальна дисципліна. Зв'язок соціальної роботи з іншими науковими галузями і навчальними дисциплінами.

1.3. Становлення теорії соціальної роботи.

Теорія соціальної роботи як сукупність концепцій, моделей, понять і технік. Етапи становлення теорії соціальної роботи. Класифікація концепцій, теорій і моделей соціальної роботи. Взаємозв'язок історії, теорії і практики соціальної роботи. Міждисциплінарний, інтегративний і комплексний характер соціальної роботи.

1.4. Історія та еволюція соціальної роботи в Україні.

Проблема періодизації історії соціальної роботи. Аналіз історичних витоків становлення соціальної роботи на теренах нашої держави. Дохристиянські общини. Благодійність в період існування Київської Русі.

Організація соціальної роботи у середньовічному суспільстві.

Соціальна робота в Україні в епоху відродження / II пол. XV – XVII ст. Соціальна робота наприкінці XVII – поч. XIX ст. Соціальна робота у II пол. XIX ст. Розвиток соціальної роботи протягом XX ст. Розвиток соціальної роботи в незалежній Україні.

1.5. Формування світового досвіду соціальної роботи

Соціальна допомога в державах Стародавнього Сходу. Становлення соціальної допомоги в країнах Західної Європи в період середньовіччя (V – XVII ст.). Державна опіка у світовій історії (II пол. XVII – I пол. XIX ст.). Державний і приватний соціальний захист у II пол. XIX ст. – поч. XX ст. Стислий огляд соціальної роботи з 30-х рр. по 90-ті рр. XX ст. Становлення соціальної роботи в англomовних країнах. Сучасні світові тенденції розвитку соціальної роботи.

1.6. Етико-аксіологічна складова соціальної роботи.

Цінності у соціальній роботі. Професійна етика соціального працівника. Структура і детермінанти етико-аксіологічної свідомості соціального працівника. Морально-гуманістичні атрибути соціальної роботи. Етичні стандарти соціальних працівників. Деонтологічні засади вирішення конфліктів у соціальній роботі.

1.7. Педагогічні засади соціальної роботи.

Взаємозв'язок соціальної роботи і педагогіки. Поняття «соціальне виховання» і його історико-культурний зміст. Виховний ідеал суспільства. Основні детермінанти процесу соціального виховання. Педагогічна культура соціального працівника. Освіта і становлення парадигми соціальної роботи. Тенденції освіти у сфері соціальної роботи.

1.8. Проблеми формування професіоналізму в соціальній роботі.

Професіоналізм у соціальній роботі: сутність і чинники формування. Професійне покликання соціального працівника. Професійна майстерність. Взаємодія соціального працівника клієнта. Професійні межі у стосунках з клієнтом. Система підготовки соціальних працівників. Супервізія у соціальній роботі. Професійне зростання. Попередження синдрому

емоційного вигорання.

1.9. Соціальна робота в різних сферах життєдіяльності суспільства.

Об'єктивна необхідність обліку специфіки різних сфер життєдіяльності суспільства в соціальній роботі. Соціальна політика, система соціального захисту населення і соціальна робота. Управлінські рішення в соціальній роботі.

Соціальна робота і суспільні рухи. Особливості соціальної роботи в системі освіти. Соціальна робота в системі охорони здоров'я. Організація соціальної роботи в кримінально-виконавчій системі. Специфіка соціальної роботи в сільській місцевості. Соціальна робота в етнічному середовищі. Система соціальних закладів і служб в умовах надзвичайних ситуацій.

1.10. Соціальна робота з різними категоріями населення

Соціальна робота з особами, які опинилися у складних життєвих обставинах (вразливими категоріями населення). Особливості соціальної роботи з дітьми і молоддю. Соціальна робота з сім'єю. Соціальна робота з клієнтами, які мають інвалідність. Соціальна робота з людьми похилого віку. Соціальна робота з особами з девіантною поведінкою. Жінки як об'єкт і суб'єкт соціальної роботи. Соціальна робота з безробітними. Соціальна робота з бездомними особами. Соціальна робота з бездоглядними і безпритульними дітьми. Соціальна робота в неоднорідній етнічній спільноті. Соціальна робота з біженцями, переселенцями, внутрішньо переміщеними особами. Соціальна робота з військовослужбовцями, учасниками бойових дій. Соціальна робота з особами з тимчасово окупованої території. Соціальні послуги в громаді.

2. ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

2.1. Технологічний процес у соціальній роботі.

Понятійний простір технологічного підходу. Сутність соціальної технології як суспільного явища. Класифікація технологій соціальної

роботи. Технології індивідуальної та групової соціальної роботи. Індивідуальна соціальна робота, орієнтована на вирішення проблем суб'єкта. Поняття про метод групової роботи та його призначення.

2.2. Загальні технології соціальної роботи

Технологія соціальної діагностики. Сутність і характеристики технології соціальної діагностики. Загальні проблеми й принципи соціальної діагностики. Етапи та методи соціальної діагностики як технології соціальної роботи.

Комплексна соціальна діагностика.

Технологія цілепокладання в соціальній роботі. Сутність та етапи технології цілепокладання. Рівні цілепокладання. Принципи цілепокладання.

Технології прогнозування й моделювання в соціальній роботі. Соціальні інновації: особливості, структури, типи. Соціальне передбачення і прогнозування в технологіях соціальної роботи. Моделювання як технологія соціальної роботи.

Технологія проєктування в соціальній роботі. Соціальне проєктування в технологіях соціальної роботи. Методи соціального проєктування.

Технологія соціальної адаптації. Поняття соціальної адаптації. Механізми адаптації особистості і середовища.

Технологія соціальної профілактики. Сутність і зміст технології соціальної профілактики. Форми і методи соціальної профілактики.

Технологія соціальної корекції і терапії. Поняття соціальної корекції. Основні напрями корекційної роботи. Поняття соціальної терапії. Форми й методи терапевтичного впливу.

Технологія соціальної реабілітації. Поняття соціальної реабілітації. Принципи технології соціальної реабілітації.

Технологія соціального консультування. Загальна характеристика та види спілкування як засобу консультативної допомоги. Поняття соціального консультування як технології соціальної роботи. Принципи й типологія

соціального консультування.

Технологія соціальної експертизи. Поняття соціальної експертизи. Функції експертної оцінки. Основні моделі експертизи. Етапи технології соціальної експертизи.

Технологія соціального посередництва. Сутність і зміст соціального посередництва як технології соціальної роботи. Рівні здійснення посередництва соціальним працівником. Технологічні прийоми посередництва і послідовність їх використання.

Технологія соціального забезпечення. Соціальне забезпечення в системі соціального захисту. Пенсійне забезпечення громадян. Особливості соціального захисту і соціального забезпечення різних категорій клієнтів.

Технологія соціального страхування. Соціальне страхування як система соціальної підтримки і захисту населення. Джерела соціального страхування. Нормативно-правова база соціального страхування населення.

2.3. Міждисциплінарні технології, методи і методики соціальної роботи.

Класифікація міждисциплінарних технологій, методів і методик соціальної роботи. Соціологічні технології в соціальній роботі. Педагогічні технології в соціальній роботі. Психологічні технології в соціальній роботі. Економічні методи в соціальній роботі. Управлінські методи в соціальній роботі. Філософські методи в соціальній роботі. Правові методи в соціальній роботі. Медичні методи в соціальній роботі. Технологія волонтерської діяльності. Використання інформаційно-комунікативних технологій у соціальній роботі. Взаємодія різнопрофільних соціальних інституцій у роботі з різними категоріями населення. Мультидисциплінарна команда. Програми і методики комплексної допомоги.

2.4. Конкретні технології соціальної роботи.

Методика і технологія соціальної роботи з особистістю. Методика і технологія соціальної роботи з групами, дитячими і молодіжними

об'єднаннями й організаціями. Методика роботи соціального працівника з «групами ризику». Методика і технологія соціальної роботи з сім'єю. Технології соціальної роботи з жінками. Технології соціальної роботи з людьми похилого віку. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками. Технології соціальної роботи із засудженими. Технології соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами та особами з тимчасово окупованої території. Технології соціальної роботи з військовослужбовцями-учасниками бойових дій.

3. ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ Й ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

3.1. Загальне уявлення про науку як соціальний феномен.

Наука як соціальний інститут. Місце соціальної роботи у класифікаціях наукового знання. Основи теорії і методики досліджень соціальних явищ. Методологічні принципи соціальних досліджень.

3.2. Методологічна, етична й правова культура дослідника

Методологічна культура дослідника. Етична культура дослідника. Етичні норми в дослідницькій діяльності. Етичні обмеження. Етичні помилки. Правова культура дослідника. Правові обмеження в дослідницькій діяльності. Стереотипи в дослідницькій діяльності.

3.3. Методологічний апарат дослідження у соціальній роботі і логіка його конструювання.

Основні підходи, теорії і концепції у галузі соціальної роботи. Система наукових понять і наукова концепція. Основні елементи дослідження у соціальній роботі. Програма дослідження. Актуальність теми. Протиріччя. Проблема. Об'єкт. Предмет. Ціль дослідження. Завдання. Гіпотеза. Методи дослідження. Дослідницький процес: принципи, правила, змістовні аспекти. Застосування методу анкетного опитування й інтерв'ю. Метод спостереження у соціальній роботі. Експеримент у соціальній роботі.

Етапи наукового дослідження. Критерії якості дослідження. Аналіз і оформлення результатів дослідження. Презентація та апробація результатів дослідження. Поняття про академічну доброчесність.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Архіпова С. П. Основи соціально-педагогічних досліджень. Черкаси, 2011. 239 с.
2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 208 с.
3. Бех В. П. Соціальна робота в сучасному суспільстві : монографія / В. П. Бех, М. П. Лукашевич, М. В. Туленков ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 601 с.
4. Бех В. П. Соціальна робота і формування громадянського суспільства: монографія / В. П. Бех, М. П. Лукашевич, М. В. Туленков ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 599 с.
5. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
6. Вдосконалення соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах: посібник / М. Ольчак, К. Ростек. Київ, 2019. 57 с.
7. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с.
8. Зозуляк-Случик Р. В. Формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в університетах : монографія; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проф.-техн. освіти НАПН України. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 460 с.
9. Іванова І. Б. Соціальна робота з людьми з особливими потребами: навч. посіб. К. : ПВП «Задруга», 2011. 416 с.

10. Кальченко Л. В. Соціально-педагогічний захист бездоглядних дітей у притулках для дітей : науково-методичний посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. 354 с.

11. Караман О. Л. Соціально-виховна робота з неповнолітніми засудженими: навч.-метод. посіб. Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. 378 с.

12. Караман О. Л. Соціально-педагогічна робота з неповнолітніми засудженими в пенітенціарних закладах України : монографія. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 448 с.

13. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Київ : Слово, 2009. 240 с.

14. Корнєшук В. В., Колодійчук Ю. В., Боделан М. В. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників : монографія / [Гол. ред. В. В. Корнєшук]. Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2018. 296 с.

15. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Київ : Кондор, 2009. 206 с.

16. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с.

17. Литвинова Н. А. Соціально-педагогічна профілактика наркоманії серед підлітків групи ризику : навч.-метод. посіб. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2016. 230 с.

18. Лукашевич М. П., Мигович І. І. Теорія і методи соціальної роботи. Навч. посіб. 2-ге вид., доп. і випр. К.: МАУП, 2003. 168 с

19. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота (теорія і практика): підручник. К. : Каравела, 2011. 368 с.

20. Мальцева О. І. Теорія та історія соціального виховання : навч.-метод. посіб. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. Ч.

1. 151 с.

21. Мальцева О. І. Теорія та історія соціального виховання: навч.-метод. посіб. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. Ч.

2. 145 с.

22. Методологія наукових досліджень. Навчально-методичний посібник / автори: Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.

23. Навчально-методичне забезпечення організації соціальної роботи танадання соціальних послуг у територіальних громадах. Навчальний посібник. Київ, 2025. 316 с.

24. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

25. Основи пенітенціарної педагогіки : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Л. Караман, Н. П. Краснова, О. С. Третяк. Луганськ: вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. 345 с.

26. Повідайчик О. С. Методи досліджень у соціальній роботі : навчальний посібник / О. С. Повідайчик, Р. В. Жиленко. Ужгород : видавництво ПП «АУТДОР ШАРК», 2018. 164 с.

27. Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах / Практичні рекомендації. Київ, 2019. 70 с.

28. Правові основи соціальної роботи : навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота» / О. В. Лісовець. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 202 с.

29. Професійна етика соціального педагога : навч.-метод. посіб./ Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2009. 563 с.

30. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

31. Семигіна Т. Методологія досліджень у соціальній роботі.
DOI:[10.13140/RG.2.2.25645.72168](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.25645.72168)

32. Системний підхід у сучасних педагогічних дослідженнях в Україні. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2016. 488 с.

33. Соціальна педагогіка: технологічний аспект : наук.-метод. посіб. Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. Ч. 1. 383 с.

34. Соціальна педагогіка: технологічний аспект : наук.-метод. посіб. Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. Ч. 2. 304 с.

35. Соціальна робота в умовах сучасних викликів досвід і перспективи розвитку : колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. проф. Ю. В. Палагнюк, доц. О. Л. Файчук (Social work in the conditions of contemporary threats). 2022.
URL:https://www.researchgate.net/publication/364294074_Socialna_robota_v_umovah_sucasnih_viklikiv_dosvid_i_perspektivi_rozvitku_kolektivna_monografia_Kol_avt_zag_red_prof_U_V_Palagnuk_doc_O_L_Fajcuk_Social_work_in_the_conditions_of_contemporary_threats

36. Соціальна робота в умовах сучасних викликів: досвід і перспективи розвитку : колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. проф. Ю. В. Палагнюк, доц. О. Л. Файчук. Миколаїв : Вид-во: Ємельянова Т. В., 2022. 511 с.

37. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

38. Соціальна робота з сім'ями: теорії моделі, ефективні практики: колективна монографія. Волинський національний університет імені Лесі Українки. / Кол. авт. : С. Чернета, В. Петрович, Л. Мартіросян, А. Колосок, Є. Дурманенко, І. Бичук, В. Майборода, А. Конончук, О. Белкіна-Ковальчук,

В. Петрук, Н. Корпач, Т. Мартинюк, А. Скіць, В. Лютий; за загальною редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк: ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 323 с.

39. Соціальна робота: від теорії до практики: колективна монографія. Частина 1. / авт. кол.: І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, Н. М. Коляда та ін. Умань : ФОП Жовтий, 2017. 204 с.

40. Соціальна робота у вимірах партнерства і співпраці: навч. посіб. / за заг. ред. Надії Чернухи. Київ. Юрінком Інтер, 2025. 460 с.

41. Пеша І.В, Сопівник І.В., Вакуленко О.В., Овдій Н.М. Соціальна робота у територіальній громаді. Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 305 с.

42. Соціально-педагогічна діагностика : наук.-метод. посіб. / Н. П.Краснова Л. П. Харченко, І. С.Сьомкіна, Я. І. Юрків. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. 429 с.

43. Соціально-педагогічна робота з дитячими та молодіжними об'єднаннями й організаціями: навч.-метод посібник / С.О.Омельченко, Н.П.Краснова, Н. С.Шабасєва, Я. І. Юрків. Слов'янськ : Вид-во Б.І. Маторіна, 2015. 454 с.

44. Соціально-педагогічна та соціальна робота з різними категоріями клієнтів : навч.-метод. посіб. / Н. П. Краснова, Л. П. Харченко, В. М. Пігіда, Я. І. Юрків. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. 407 с.

45. Соціально-педагогічне консультування : наук.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. П.Краснова, Я. І. Юрків. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. 403 с.

46. Соціально-педагогічні технології: навч.-метод. посіб. / Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. Луганськ : Альма-матер, 2005. 552 с.

47. Сьомкіна І. С. Соціально-педагогічна робота центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з неблагополучними сім'ям: навч.-метод. посіб. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с.

48. Теоретико-методичні засади професійної етики соціального педагога: навч.-метод. посібник / Н. П., Краснова, Л. П. Харченко. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. 543 с.

49. Теоретико-методичні засади соціально-педагогічної діагностики: навч.- метод. посіб. / Н. П. Краснова, Л. П. Харченко, І. С. Сьомкіна. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 431 с.

50. Теорія і практика інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. / Упор. К. М. Бондар. 2-ге вид., доп. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.

51. Тунтуєва С. В. Соціально-педагогічна робота з особами, постраждалими від насильства сім'ї : навч.-метод. посіб. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 172 с.

52. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: Теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. К. : ВМУРОЛ «Україна», 2004. 408 с.

53. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 464 с.

54. Юрків Я.І. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів та соціальних працівників до роботи із вразливими категоріями населення : дис. ... д-ра педаг. наук : 13.00.05 / Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» Міністерства освіти і науки України. Старобільськ, 2021. 611 с.

55. Ashley W., Decker J. T., Sadzaglishvili S., Priebe N. (2017). Enhancing the Science of Social Work and Expanding Social Work Research in Transitional Countries. *Journal of Sociology and Social Work*, 5 (2), 20-28. DOI:10.15640/jssw.v5n2a3

56. Brekke, J. S. (2014). A science of social work, and social work as an integrative scientific discipline: Have we gone too far, or not far enough? *Research on Social Work Practice*, 24 (5), 517–523. DOI:10.1177/1049731513511994

57. Marsh, J.C. (2012). From fish and bicycles to a science of social

work. *Research on Social Work Practice*, 22 (5), 465–467. DOI: 10.1177/1049731512441837.

58. Marsh J. C., Reed M. (2015) Social Work Science and Knowledge Utilization. *Research on Social Work Practice*, 26(7). DOI:10.1177/1049731515604733

59. Parmar A. (2014) Methods of Social Work and Its Role in Understanding Team Climate and Team Effectiveness for Organizational Development. *Journal of Sociology and Social Work*, 2 (1), 303–318.

60. Shaw, I. (2014). A science of social work? Response to John Brekke. *Research on Social Work Practice*, 24(5), 524–526. DOI:10.1177/1049731514543408